

Recenzia

Goliašová, K., Michalková, E. (eds) et al. Flóra Slovenska. VI/3 [Caryophyllales (1. časť)]. Bratislava : Veda, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2012. 712 p. ISBN 978-80-224-1232-2.

Flórové diela patria medzi základné príručky, v celosvetovom meradle dlhodobá a najčastejšie používané pre potreby ako základného, tak aj aplikovaného botanického, resp. biologického výskumu. Nesporný význam majú tiež v pedagogickej a environmentálnej praxi. Viacväzková séria Flóra Slovenska, vydávaná Vydavateľstvom SAV už od r. 1966, je významným a v odbornej komunite všeobecne vysoko hodnoteným dielom osvedčeného okruhu autorov z Botanického ústavu SAV, ktorí sa práci na spomínanej sérii venujú systematicky a dlhodobá. Zväzok Flóra Slovenska VI/3 spracoval autorský kolektív, zložený prevažne z pracovníkov (v niektorých prípadoch bývalých) Botanického ústavu SAV v Bratislave (D. Dítě, V. Feráková, K. Goliašová, I. Hodálová, E. Kmeťová, J. Kučera, D. R. Letz, P. Mereďa jun., E. Michalková, M. Peniašteková, M. Perný, M. Slovák, B. Šingliarová, H. Šípošová, O. Ťavoda, M. Valachovič), v súčinnosti s akademickými pracovníkmi v Nitre a v Košiciach (P. Eliáš jun., P. Štrba, P. Mráz). K autorskej spolupráci bol prizvaný J. Walter ako špecialista na rod *Portulaca*. Autorkou ilustrácií je opäť, tak ako v predošlých zväzkoch, Z. Komárová. Obe editorky diela majú už za sebou bohaté skúsenosti, získané pri zostavovaní viacerých predošlých zväzkov série.

Dielo je po formálnej stránke štandardne koncipované, s krátkou úvodnou, prevažne metodickou kapitolou (úvod, vysvetlivky) a rozsiahlou analytickou časťou, ktorá predstavuje jadro publikácie. V závere sú zhrnuté opisy nových taxónov, resp. návrhy nových nomenklatorických úprav v súlade s Medzinárodným kódom botanickej nomenklatúry (Addenda) a anglické jazykové verzie všetkých určovacích kľúčov (preklad: J. Zozomová). Doplnkovými súčasťami diela sú abecedné registre latinských a slovenských názvov, použitých v publikácii, ktoré uľahčujú vyhľadávanie jednotlivých taxónov. Autori v ňom zhrnuli aktuálne poznatky o celkom 40 rodoch, patriacich do čeľadí Cactaceae, Phytolaccaceae, Aizoaceae, Nyctaginaceae, Portulacaceae a Caryophyllaceae. Viaceré z nich (napr. *Arenaria*, *Cerastium*, *Silene*, *Stellaria* a i.) patria medzi taxonomicky komplikované skupiny. Jednotlivé kapitoly sú vypracované na štandardne kvalitnej úrovni, rešpektujú vo väčšine prípadov najmodernejšie prístupy, využívané v rastlinnej systematike. Je zrejmé, že najmä u taxonomicky komplikovanejších skupín sa autori opierali o dlhodobejší a podrobnejší výskum. Väčšia časť z pojednávaných druhov je v publikácii ilustrovaná čiernobielymi perokresbami, znázorňujúcimi celkový habitus rastlín a výber detailov dôležitých rozlišovacích znakov. Ilustrácie sú na dobrej úrovni a v prevažnej miere sú dostatočne výstižné. Názvoslovie, ako aj ekologické a fytoecologické údaje (väzba jednotlivých taxónov na prostredie a rastlinné spoločenstvá) boli osobitne konzultované so špecialistami (K. Marhold – nomenklatúra, J. Kliment – fytoecológia). Spracovanie jednotlivých taxonomických skupín je v porovnaní s obdobnou európskou literatúrou veľmi podrobné a obsažné. Popri rozsiahlom opise morfológických znakov a ich variability zahŕňa tiež výpočet údajov o chromozómových počtoch, poznatky o biológii a ekológii a rozsiahlu chorologickú stať, pozostávajúcu z charakteristiky rozšírenia, podrobného prehľadu rozšírenia podľa fyto geografických celkov (výpočet lokalít výskytu je doplnený sieťovou mapou). V závere spracovania tej-ktorej taxonomickej skupiny je zhrnutý výber relevantnej literatúry.

(pokračovanie na s. 76)

(pokračovanie zo s. 32)

Najmä chorologické údaje sú v porovnaní s inými napr. európskymi flórovými dielami omnoho podrobnejšie. Na druhej strane, množstvo ilustrácií je pri takomto porovnaní menšie, než má napr. Flóra susednej Českej republiky.

Medzi nesporné klady diela patrí taktiež použitie angličtiny, jednak v úvode, ale najmä v dôležitej časti určovacích kľúčov a v terminologickom slovníku, čo nepochybne umožní lepšie prijatie diela v medzinárodnej odbornej verejnosti.

JUDITA KOCHJAROVÁ